

COMPAREIXENÇA DAVANT LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I AFERS LOCALS I REGIONALS DE L'ASSEMBLEA PARLAMENTÀRIA DEL CONSELL D'EUROPA

Estrasburg, 25 d'abril de 2005

En primer lloc, i com a president de la CALRE, vull agrair al president de la Comissió, el senyor Schmied, i a l'anterior president també, el senyor De Puig, l'oportunitat brindada per a comparèixer avui al davant de vostès i poder exposar al davant de la Comissió algunes propostes amb relació a aquelles matèries en què les nostres respectives institucions presenten punts de trobada.

La nostra voluntat, en aquest sentit, no és sinó impulsar la col·laboració i la cooperació amb la finalitat d'avançar en objectius comuns. Per això, en primer lloc, permetin-me fer una breu descripció del context estructural i històric en què s'inscriu la CALRE.

Vuit dels estats membres de la Unió Europea tenen una constitució de caràcter regional o federal que estableix un marc de competències legislatives compartides entre els seus parlaments nacionals i els seus parlaments regionals. Cinc d'aquests estats apliquen la dita estructura de descentralització legislativa en la totalitat del seu territori: Espanya, Itàlia, Alemanya, Àustria i Bèlgica. Els altres tres estats membres l'apliquen en algunes de les seves regions: Escòcia i Gal·les, al Regne Unit; Açores i Madeira, a Portugal, i l'illa d'Åland, en el cas de Finlàndia.

En total son setanta-quatre parlaments regionals legislatius, que representen més de 200 milions de ciutadans europeus, per als quals la seva cambra legislativa regional suposa una institució tan influent o

més sobre la seva vida diària que el que és el seu parlament nacional, i molt més propera a ells que no pas aquest.

La CALRE neix oficialment el 1997, després de dos anys de trobades multilaterals en les quals es construeix el teixit de relacions entre les diferents realitats regionals dels nostres parlaments.

La fundació de la CALRE va tenir lloc a la ciutat d'Oviedo. En la seva sessió fundacional, més de seixanta presidents de parlaments legislatius regionals van concordar la necessitat d'implicar la ciutadania en els afers europeus, i vam decidir establir una cooperació permanent a l'entorn de la representació dels ciutadans i la democràcia regional i els procediments legislatius de la Unió Europea.

Gil Robles, que en aquells moments era president del Parlament Europeu, va oferir llavors el seu ple suport, establint una relació directa i específica entre el Parlament Europeu i els parlaments regionals. Una relació avui encara vigent, que es canalitza per mitjà de la Comissió per a les Polítiques Regionals i la Comissió per a Afers Constitucionals del Parlamento Europeu i que, òbviament, compta amb el suport manifest de l'actual president, Josep Borrell.

Des d'aquella trobada fundacional de 1997, la presència de la CALRE en els processos de construcció europea ha anat en augment. Així, va ser convidada a la sessió plenària de la Cosac, a Roma, l'octubre de 2003, a la qual van assistir els presidents dels parlaments de la Toscana, les Açores i la comunitat francesa de Bèlgica. Des d'aleshores, s'ha impulsat un diàleg més fluid amb els parlaments a nivell estatal i a nivell europeu.

El rol dels poders legislatius a nivell regional ja és sempre present a l'agenda de les successives reformes de la Unió. En aquest sentit, la Declaració de Laeken va mostrar clarament la necessitat de tenir en

compte el paper de les funcions legislatives regionals en els processos de legislació europea.

Amb aquesta idea, i en nom de la CALRE, el president Manfred Doerler, del Parlament de Vorarlberg, va prendre la paraula a la Convenció Europea, el juny de 2003. El nou tractat constitucional ara estipula, en el Protocol de subsidiarietat i proporcionalitat, un paper per als parlaments regionals amb poder legislatiu en el «mecanisme de control previ», en cooperació amb els parlaments estatals.

D'altra banda, no podem oblidar que en el nostre nom és escrita la nostra natura. És a dir, som parlaments tant legislatius com regionals. Per això, hem establert tant com sigui possible relacions amb aquelles institucions que representen la dimensió regional.

Així, des de 2003, portem a terme un pla d'acció anual amb el Comitè de les Regions, principalment orientat a la implementació de la subsidiarietat. També des d'aquell any som observadors en el Congrés d'Autoritats Locals i Regionals del Consell d'Europa. No es tracta d'una simple relació amistosa, sinó també d'una relació per perfeccionar el debat sobre la democràcia regional a Europa.

Conjuntament al Congrés organitzem dues trobades a Florència i Arnhem, amb la idea de contribuir amb totes les assemblees regionals d'Europa en el debat dels estatuts d'autogovern.

Finalment, mantenim una bona relació amb els nostres governs regionals. Aquests disposen també d'una conferència –en aquest cas anomenada REGLEG– i d'un grup de treball per mitjà de la Cambra de les Regions del Congrés. Precisament, John Marek, vicepresident de l'Assemblea Nacional de Gal·les, va prendre la paraula, el passat 8 d'abril, en la reunió del Consell d'Europa de les Regions amb poders legislatius. En aquella reunió es va acordar la necessitat d'una implicació total, tant per part del grup de treball com del Congrés d'Autoritats Locals i Regionals, en el Programa de subsidiarietat, i

també en el seminari que se celebrarà sobre el paper de les assemblees per a la democràcia regional.

La CALRE presentarà una exposició sobre aquests temes en la sessió plenària del Congrés, que tindrà lloc el proper 31 de maig a Estrasburg.

Vull recordar, més enllà de l'obvietat, que les assemblees que conformem la CALRE som també part fonamental de la Unió Europea. Per això, no deixem de recordar la necessitat de diàleg, de compartir experiències, i així afavorir la comprensió mútua que requereix una vertadera Unió Europea, més enllà de les seves pròpies estructures institucionals i més enllà de les relacions que s'estableixen a nivell nacional o estatal.

És a dir, si no es reflecteix la realitat regional, si no s'implica suficientment les regions, el procés de construcció europea continuarà trobant dificultats per arrelar socialment, per connectar amb la ciutadania. Som necessaris per a la Unió Europea i volem ajudar i implicar-nos en el seu procés de construcció.

En aquesta línia, vam iniciar el 2003 un diàleg amb les assemblees regionals no legislatives de tot Europa. Cent noranta-dos presidents vam signar una declaració comuna; noranta van assistir, el setembre de 2003, a una trobada, a un diàleg a Florència, i a una posterior sessió a Arnhem, als Països Baixos.

Dos objectius bàsics han estat assolits. Primer, millorar el respecte a les particularitats de cada procés de descentralització, i segon, començar un treball comú quant al rol de les assemblees en la millora de la participació i la democràcia.

Feta aquesta presentació, pensem que ara és el moment per a establir un diàleg permanent amb vostès, amb la Comissió i l'Assemblea Parlamentària. I plantegem aquest desig no sols com una

proposició per a obtenir aquí un simple escó de representació, sinó per a aconseguir el seu suport i la seva col·laboració.

En algun sentit, nosaltres partim amb una mica de retard, però si vostès ens presten el seu suport recuperarem el temps perdut. A parer meu, aquesta Comissió es un espai més que apropiat per a intercanviar informació i obrir vies de diàleg i relacions comunes.

Per això m'ofereixo a proposar-los, senyor president, la seva participació en dues activitats, en dues línies d'actuació prioritàries.

La primera, relativa a democràcia regional i descentralització. La democràcia regional va íntimament lligada als processos de descentralització i racionalització. En aquest camp, el Congrés juga un paper fonamental i hem acordat de treballar amb ell conjuntament en un projecte comú.

Segons les previsions, el proper mes de setembre organitzarem conjuntament un seminari amb uns quaranta presidents d'assemblees regionals, que també desenvolupen el rol de coordinadors de les xarxes nacionals de presidents de parlaments regionals. A aquest respecte, s'ha previst una trobada preparatòria a Wroclaw, el proper 19 de maig.

Amb la seva contribució ens agradaria impulsar un debat a cada Estat membre del Consell Europeu, al voltant d'alguns principis bàsics sobre el rol de les assemblees en els temes de descentralització, democràcia i, evidentment, autogovern.

Amb el beneplàcit del president del Congrés, ens agradaria convidar aquesta Comissió a ajudar-nos en aquesta tasca.

Necessitem un soci que ens pugui ajudar en la dimensió parlamentària de la democràcia regional. El nostre treball aborda la millora del rol de representació, de la gestió de diferències, de les competències compartides entre els diferents nivells de poder.

Necessitem un punt de suport en l'assemblea parlamentària i pensem que aquesta Comissió podria desenvolupar un paper molt important en aquest procés.

El segon projecte que desitjava exposar-los, breument, gira al voltant de la subsidiarietat. Les assemblees legislatives regionals estem implicades en el procés de control de la legislació europea, a partir del Protocol de subsidiarietat del nou tractat constitucional. Vostès saben que el nou tractat constitucional estableix la necessitat d'articular relacions entre parlaments regionals i estatals per a l'aplicació del principi de subsidiarietat.

Així, les assemblees legislatives regionals estem intensificant les relacions amb els parlaments dels estats membres, amb la COSAC, amb el Parlament Europeu i amb la Comissió Europea, amb l'objecte de preparar la implementació del tractat.

A més, el Comitè Permanent de la CALRE iniciarà el proper 9 de juny un exercici de connexió, un test, sobre la subsidiarietat entre les assemblees legislatives de les regions d'Europa.

Desitjaríem que aquesta Comissió i l'assemblea parlamentària supervisessin aquest procés i ens traslladessin les seves opinions per a millorar els diferents passos del procés.

Els documents que deuen haver rebut suggereixen una participació de l'assemblea parlamentària en aquests camps, raó per la qual ens agradaria que aquesta Comissió ens donés suport en els processos d'aprofundiment de la democràcia regional i participació, i en els processos de presa de decisió que tenen lloc en la complexa estructura de la Unió.

Són moltes coses, molt condensades, però em sembla que m'he limitat al temps que el senyor president m'havia adjudicat.

Moltes gràcies per la seva atenció i per la seva comprensió.